

สู่การสร้างผลลัพธ์ การเรียนรู้สูงในทุกด้าน

แก่นคุณค่าของการสอนแบบสานเสวนา (dialogic teaching) คือการรอกงามความเป็นมนุษย์ผู้ก่อการ (agentic persons) ทั้งที่ตัวศิษย์และตัวครู เป็นการสร้างบุคลิกหรือคุณลักษณะของความเป็นผู้ก่อการที่มีทั้งความรู้ (knowledge) ทักษะ (skills) เจตคติ (attitude) และคุณค่า (values)

ผมตีความว่า แก่นคุณค่าของการสอนแบบสานเสวนา (dialogic teaching) คือการรอกงามความเป็นมนุษย์ผู้ก่อการ (agentic persons) ทั้งที่ตัวศิษย์และตัวครู เป็นการสร้างบุคลิกหรือคุณลักษณะของความเป็นผู้ก่อการที่มีทั้งความรู้ (knowledge) ทักษะ (skills) เจตคติ (attitude) และคุณค่า (values) เพื่อความอยู่ดีมีสุข (สุขภาวะ) ของตนเอง ครอบครัว ชุมชน ประเทศ และโลก

ซึ่งหมายความว่า การสอนแบบสานเสวนาสร้างผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับสูงในทุกด้าน พิสูจน์โดยโครงการทดลองแบบ RCT (Randomized Control Trial) ในอังกฤษ สนับสนุนโดย EEF (Equity Education Fund) ระหว่าง ค.ศ. 2014 - 2017 โดยการทดลองใช้เวลาเพียง ๒๐ สัปดาห์ พบว่าผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านภาษา (อังกฤษ) วิทยาศาสตร์ และคณิตศาสตร์ ในนักเรียนชั้นประถมศึกษากลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุมถึงเท่ากับการเรียนรู้ ๒ เดือน หรือกล่าวใหม่ว่าการเรียนรู้ที่เกิดจากการสอนแบบสานเสวนา เป็นเวลา ๔.๗ เดือน เท่ากับการเรียนรู้จากการสอนแบบเดิม ๖.๗ เดือน

เป็นกัการฝึกนักเรียนและการฝึกครู

การสอนแบบสานเสวนาโดยใช้กรอบปฏิบัติการสานเสวนาเพื่อเรียนรู้ (ที่จะนำเสนอในตอนต่อไป) ให้ผลทั้งเป็นการพัฒนาวิธีการเรียนการสอน (epistemic development) หวังผลที่การเรียนรู้ของนักเรียน และเป็นการพัฒนารูปแบบของการพัฒนาครูประจำการ (professional development) หวังผลที่การเรียนรู้ต่อเนื่องของครู

โปรดสังเกตว่า กรอบปฏิบัติการสานเสวนาเพื่อเรียนรู้ ซึ่งเป็นเรื่องหลักของบันทึกชุด สอนเสวนาสู่การเรียนรู้ที่ลึกและเชื่อมโยง นี้ ให้ผลต่อการพัฒนาถึง ๔ เป้าหมาย คือพัฒนานักเรียน พัฒนาการ พัฒนาการเรียนการสอน และพัฒนาวิธีพัฒนาครูประจำการ

ใช้กัการตั้งคำถามและขยายประเด็น

สอนเสวนา หรือการสอนแบบสานเสวนาเริ่มต้นที่คำถาม (questioning) แต่ไม่ได้จบที่การได้คำตอบ แต่ใช้การขยายประเด็น (extension) จากคำตอบไปสู่การเรียนรู้ที่กว้างขวางและลุ่มลึก ผ่านทั้งการสานเสวนา การค้นคว้า และปฏิบัติการเพื่อเรียนรู้ในสถานการณ์จริง

มาตรการบูรณาการ

การเรียนแบบสานเสวนาใช้ได้กับการเรียนทุกสาระวิชา ทุกเป้าหมายการพัฒนา นักเรียน เพราะการตั้งคำถามไม่มีพรมแดนสาระวิชา และคำถามที่ดีเชื่อมโยงสู่เรื่องราวในชีวิตจริง การเรียนแบบสานเสวนาจึงเป็นเครื่องมือหนึ่งของการเรียนรู้แบบบูรณาการ

มีหลักฐานจากการวิจัยที่อังกฤษระหว่าง ค.ศ. 2014 - 2017 ว่าการทดลองใช้กรอบปฏิบัติการสานเสวนาเพื่อเรียนรู้ ให้ผลยกระดับการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นประถมทั้งด้านภาษา วิทยาศาสตร์ และคณิตศาสตร์

จุดควมจคยูกัซันตอนกัสาม และคำคอบกัม่ได้ถา

หนังสือเรียกซันตอนกัสามว่า the third turn โดยซันตอนกั ๑ ของการสอนแนวเดมคคือการตั้งประเด้นหรือตั้งคำถาม (I – initiation) ตามด้วยคำคอบ หรือการคอบสนองของนักเรียน (R – response) เป็นซันตอนกั ๒ ซันในการสอนแบบ IRE/IRF (Initiation-Response-Evaluation/Feedback) ซันตอนกั ๓ จะเป็นการเฉลยหรือให้คำแนะนำบ่อนกลับสั้นๆ เป็นอันจบหน่งบทเรียนยอย ซันอาจใช้เวลาเพียงสองสามนาที ผลของการเรียนรู็เกอบทังหมดเน่นที่ความรู้หรือความจำ

แต่ในสอนเสวนา ซันตอนกั ๓ จะถูกครูตั้งประเด้นเสวนาต่อ เพราะในซันตอนกั ๒ ครูจะให้นักเรียนบอคำคอบกัแตกต่างกั เมื่อนักเรียนคนกั ๑ ให้คำคอบ ครูกล่าวว้า “ครอม่มีคำคอบกัต่างจากนั้บ้าง” “คำถามนั้คอบได้หลายแบบ จุดสำคัญอยู่ทังข้อมูลหลักฐานสนับสนุน และคำอธิบาย” ซันตอนกั ๓ จะถูกเปลี่ยนเป็นการเรียนแบบสานเสวนา (dialogic learning) ซันในเหตุการณั้จริงนักเรียนอาจเสวนาได้แยงกักันอย่างสนุกสนาน บรรยากาศในหองเรียนจะดึงดูดนั้เรียนทุกคนเข้าร่วม (student engagement) โดยอัตโนมัติ

ที่จริงการสอนเสวนาเร่มต้นตั้งแต่ซันตอนกั ๑ (initiation) ที่ครูตั้งคำถามปลายเปดหรือทังในหนังสือเรียกว่า authentic question (คำถามทังมีคณาแท้จริง) เพื่อเปดชองให้นักเรียนคอบได้หลายคำคอบ และเปดชองให้เกิดการสานเสวนาในซันตอนกั ๓ ได้มากมายหลากหลายประเด้น เกิดการเรียนรู้ทังซัซซัน

ในสภาพจริง นักเรียนอาจให้คำคอบม่ตรงกับคำถาม เพราะเร่องทังกำลังเรียนรู้หรือทังความเข้าใจยูนั้ม่มีความซัซซันหลายแง่มุม นักเรียนอาจจับแง่มุมอื่นเอามาคอบ เป็นโอกาสให้ครูได้ซั้ให้เน่นว้านักเรียนผู้นั้รู้เร่องนั้ในแง่มุมทังต่างออกไป และชวนทังความเข้าใจแง่มุมนั้เพื่อขยายการเรียนรู้ให้กว้างยั้งซัน เป็นการฝึกให้นักเรียนมองเร่องต่างๆ อย่างเชื่อมโยง

ทังซันที่สำคัญของครูคอ เมื่อนักเรียนคอบ ครูมองเน่นความคิดในสมองของนักเรียน ว่ากำลังคิดคออะไรอยู่ (visible teaching) และใช้ข้อมูลนั้เน่นคิดตั้งคำถามต่อเพื่อใช้คำถามนั้กระตุ้นการคิดต่อเนื่องของนักเรียน หรือกระตุ้นให้นักเรียนค้นหา

ข้อมูลนำมาสนับสนุนคำพูดของตน ซึ่งในจิตใจต่อมา นักเรียนอาจขอแก้คำพูด “ผม/ หนูขอแก้คำตอบครับ เพราะฉันดูแล้วว่า ... บอกว่า ... ที่ผม/ หนูตอบจึงผิด ขอแก้คำตอบเป็น ... โดยมีข้อมูลหลักฐานคือ ...” ในเวลาสั้นๆ นักเรียนได้เรียนรู้ วิธีตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลประกอบการคิดและแสดงข้อคิดเห็น และเรียนรู้ วิธีสานเสวนาอย่างมีข้อมูลหลักฐานประกอบ

Feed forward

นี่คือประเด็นสำคัญยิ่งของบทบาทครูในการสอนเสวนา คือต้องเปลี่ยน ปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนในกระบวนการ IRF (Initiation-Response-Feedback) โดยเปลี่ยนตัว F จาก feedback เป็น feed forward ซึ่งหมายความว่า ในการสอนแบบเดิม เมื่อนักเรียนตอบ ครูพูดโดยใช้คำพูดที่ชวนนักเรียนคิดย้อนกลับ (think back) ไปตรวจสอบว่าคำตอบของตนถูกหรือผิด แต่ในการสอนแบบสานเสวนา ครูใช้คำพูดที่ชวนนักเรียนคิดไปข้างหน้า (think forward) ว่าเรื่องที่เกี่ยวข้องกับ ประเด็นที่กำลังเรียนนั้นมันมีเรื่องราวต่อเนื่องอีก ซึ่งอาจเป็นเรื่องการเชื่อมโยง ระหว่างสาระในวิชาภาษา กับสาระทางวิทยาศาสตร์ หรือเป็นการเชื่อมโยงประเด็น เชิงทฤษฎีเข้ากับเรื่องราวที่เกิดขึ้นจริงในโรงเรียน หรือในข่าวที่ฮือฮากันอยู่ในช่วงนั้นพอดี

ครูต้องหาโอกาสใช้ feed forward เพื่อเชื่อมโยงประเด็นการเรียนรู้สู่ชีวิตจริงของ นักเรียน การเรียนรู้ก็จะมีชีวิตชีวา และนักเรียนเห็นว่าบทเรียนนั้นมีคุณค่าต่อตนเองอย่างไร ช่วยให้นักเรียนสนใจการเรียน (student engagement)

ใช้พลังรวมหมู่

พลังรวมหมู่ (power of the collective) เป็นกลไกที่บรรจุอยู่ในวิธีการ สอนเสวนา เพราะเท่ากับนักเรียนมีปฏิสัมพันธ์กันอยู่ตลอดเวลา ทั้งในกลุ่มใหญ่ ทั้งชั้น และในกลุ่มย่อย หนังสือบอกว่าปฏิสัมพันธ์ในชั้นเรียนใช้ ๓ หลักการคือ (๑) รวมหมู่ (collectivity) (๒) ต่างตอบแทน (reciprocity) และ (๓) สนับสนุนกัน (supportiveness) ซึ่งจะเป็นกำลังใจให้นักเรียนไม่กลัวความเสี่ยง และไม่กลัวผล ที่จะเกิดตามมา เนื่องจากรู้สึกว่าการเรียนเป็นพื้นที่ปลอดภัย

ครูใช้คำพูดที่ช่วยเปิดทางหรือซัพพอร์ต (scaffold) ให้นักเรียนเข้าถึงหลักการ และกรอบความคิดได้ง่ายขึ้น โดยหนังสือแนะนำว่า ครูพึงทำตัวเป็นนักปฏิบัติ การสร้างสรรค์ (creative practitioner) สบายใจที่จะปล่อยให้มีการระดมความคิดเป็นช่วงๆ และส่งเสริมให้มีการสืบบทบาท คือแทนที่ครูเป็นผู้ตั้งคำถาม กลับมอบหมายหรือเปิดโอกาสให้นักเรียนเป็นผู้ตั้งคำถามเปิดประเด็นเรียนรู้

ข้อแตกต่างของกิจกรรมในชั้นเรียนที่ใช้การสอนเสวนากับชั้นเรียนที่สอนแบบเดิม

ในการทดลองเปรียบเทียบการสอนเสวนากับกลุ่มควบคุมที่สอนแบบเดิม โดยการวิจัยแบบ RCT ของอังกฤษ ระหว่าง ค.ศ. 2014 - 2017 ที่ให้ผลสรุปว่า การทดลองใช้เวลา ๒๐ สัปดาห์ นักเรียนกลุ่มทดลองมีผลการเรียนล้าหน้ากลุ่มควบคุมเป็นเวลา ๒ เดือน ทีมวิจัยเอาข้อมูลมาวิเคราะห์หาข้อแตกต่างในชั้นเรียน ระหว่างการสอนทั้ง ๒ แบบ ได้ข้อสรุปความแตกต่างสำคัญ ๕ ประเด็น คือ พบว่า การสอนแบบสานเสวนา

- มีคุณภาพระหว่างการใช้คำถามปลายปิดกับคำถามปลายเปิด ครูกลุ่มสอนแบบสานเสวนาใช้คำถามปลายเปิดมากกว่าครูกลุ่มสอนแบบเดิม
- มีการเปลี่ยนรูปแบบของการพูดของครู โดยมีเวลาให้นักเรียนคิด ครูพูดทบทวนความหมายของคำพูดของนักเรียน เปลี่ยนคำพูดของนักเรียนให้เข้าใจง่ายหรือชัดเจนขึ้น “ครูคิดว่า เธอต้องการพูดว่า... ใช่ไหม” “ครูเดาว่า เธอคิดว่า...” หรือขอให้นักเรียนพูดใหม่ โดยให้หาวิธีพูดที่เข้าใจง่ายขึ้น “พูดใหม่อีกทีได้ไหม” “สมชาย ช่วยพูดคำที่สมศรีตอบด้วยคำพูดของเธอเองได้ไหม” ถามหาข้อมูลหลักฐานสนับสนุนคำพูดของนักเรียน “ทำไมเธอจึงคิดอย่างนั้น” “หลักฐานยืนยันคำตอบของเธอคืออะไร” ทำทนายความนำเชื่อถือของคำตอบของนักเรียน และให้นักเรียนช่วยกันยืนยันความถูกต้อง “เรื่องราวจะดำเนินไปเช่นนั้นเสมอไปหรือไม่” “หาก... เหตุการณ์จะดำเนินไปอย่างไร” “คำตอบของเธอเป็นจริงเสมอไปหรือไม่” “มีสถานการณ์ใดบ้างที่คำตอบนี้จะไม่เป็นจริง”
- มีคุณภาพระหว่างการถามความจำ (recitation) กับการสานเสวนา (dialogue) ครูใช้คำถามปลายเปิดมากขึ้นอย่างชัดเจน

- มีดุลยภาพระหว่างคำพูดของนักเรียนแบบตอบสั้นๆ กับพูดแบบมีการขยายความ คำตอบสั้นๆ มักเป็นการตอบคำถามปลายปิดที่เน้นคำตอบถูกหรือผิด ส่วนคำตอบยาวมักเป็นคำตอบต่อคำถามปลายเปิด ที่นักเรียนให้คำตอบพร้อมข้อมูลหลักฐานสนับสนุนหรืออ้างอิง และมีคำอธิบายการคิดหรือให้เหตุผล การสอนแนวสานเสวนามุ่งให้มีคำตอบแบบขยายความเพิ่มขึ้น
- รูปแบบการพูดของนักเรียน พบว่า นักเรียนในกลุ่มเรียนแนวสานเสวนาให้คำอธิบายที่สะท้อนการคิดระดับสูงเพิ่มขึ้น ทั้งที่คำอธิบาย การวิเคราะห์ การโต้แย้ง และการตัดสินใจ รวมทั้งคำพูดมีลักษณะสานเสวนาเพิ่มขึ้น

โปรดสังเกตว่า หนังสือเล่มนี้ไม่แนะนำให้ครูและโรงเรียนสร้างการเปลี่ยนแปลงภายใต้แนวคิดชาวกับดัก หรือถูกกับผิด และมุ่งใช้เฉพาะการสอนสานเสวนา แต่แนะนำให้ใช้แนวคิดใช้ทั้งสองแนว (แนวเก่ากับแนวสอนเสวนา) ในสัดส่วนที่เหมาะสม โดยมีการเก็บข้อมูลนำมาร่วมกันวิเคราะห์เพื่อการเรียนรู้ของครู

นักเรียนทุกคนเป็นผู้ปรารถนาดี

ผมขอตั้งข้อสังเกตว่า การสอนแนวสอนเสวนา อยู่บนสมมติฐานว่านักเรียนทุกคนเป็นผู้ปรารถนาดี มีความคิดเป็นของตนเอง หากครูจัดพื้นที่เรียนรู้ที่นักเรียนรู้สึกปลอดภัย และมีเจตคติการเรียนรู้ที่นักเรียนสนใจ ความปรารถนาดีของนักเรียนทุกคนจะถูกปลดปล่อยออกมาอย่างเป็นธรรมชาติ

เท่ากับการสอนแนวสอนเสวนาใช้หลักการ high expectation, high support โดยปริยาย หลักการนี้จะช่วยลดความไม่เสมอภาคทางการศึกษาในชั้นเรียนได้ โดยที่ความไม่เสมอภาคนี้เกิดจากท่าที (หรือคำพูด) ที่ครูกระทำโดยไม่รู้ตัว ว่าครูไม่คาดหวังว่านักเรียนกลุ่มด้อยโอกาสจะมีผลการเรียนที่ดี ในการสอนแนวสอนเสวนา ครูสามารถใช้กระบวนการเป็นตัวบอกโดยนัย ว่านักเรียนทุกคนเป็นผู้ปรารถนาดี สามารถให้ข้อคิดเห็นที่มาจากความคิดของตนเองได้ สร้างสภาพที่นักเรียนทุกคนมีความคาดหวังสูง (high expectation) ต่อตนเอง อันเป็นจุดเริ่มต้นสู่ผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับสูง (อ่านเพิ่มเติมได้ที่ <https://www.gotoknow.org/posts/674205>) (ดาวน์โหลดหนังสือ *สอนเข้ม เพื่อศิษย์ขาดแคลน* ได้ที่ <http://bit.ly/33iD7wu>) โดยนักเรียนกล้าคาดหวังสูง เพราะกระบวนการสอนแนวสอนเสวนาช่วยยืนยันว่าครูพร้อมให้การสนับสนุนสูง (high support) ด้วย

เรื่องเล่าจากห้องเรียน

“การสอนแนวสอนเสวนา อยู่บนสมมติฐานว่านักเรียนทุกคนเป็นผู้ปรารถนาดี มีความคิดเป็นของตนเอง หากครูจัดพื้นที่เรียนรู้ที่นักเรียนรู้สึกปลอดภัย และมีโจทย์การเรียนรู้ที่นักเรียนสนใจ ความปรารถนาดีของนักเรียนทุกคนจะถูกปลดปล่อยออกมาอย่างเป็นธรรมชาติ”

บทสนทนาจากห้องเรียนของคุณครูกานต์ - บัวสวรรค์ บุญมาวงษา หน่วยวิชา ภูมิปัญญาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ โรงเรียนเพลินพัฒนา สะท้อนให้เห็นถึงการทำให้ห้องเรียนเป็นพื้นที่ปลอดภัย การเรียนรู้ร่วมกันผ่านโจทย์ที่น่าสนใจ ทั้งโจทย์ในชีวิตจริงของผู้เรียน ที่เนียนไปกับโจทย์ของครูในการผูกโยงให้การเรียนรู้วรรณกรรมเรื่องราชาธิราช เชื่อมร้อยกันไปกับทักษะภาษาทั้งการฟัง พูด อ่าน เขียน และคิด ด้วยเกมทางภาษาที่เตรียมเอาไว้อย่างเหมาะสมกับเนื้อหาในแต่ละคราว

The screenshot shows a Zoom meeting interface. The main window displays a presentation slide with the following text:

- เตรียมอุปกรณ์การเรียนให้เรียบร้อย
- วันพุธ ที่ ๗ กรกฎาคม พ.ศ.๒๕๖๔
- ๑. สมุดภูมิปัญญาภาษาไทย
- ๒. เครื่องเขียน เช่น ดินสอ ยางลบ ไม้บรรทัด
- ๓. ชิตเส้นกันหน้า เขียนวันที่พร้อมชิตเส้นใต้ให้เรียบร้อย

On the right side of the screen, there is a grid of six video thumbnails showing participants in the meeting. The bottom of the screen shows the Zoom control bar with icons for mute, video, chat, and other functions.

องค์ประกอบที่เหมาะสมจะตรงมลงตัวเหล่านี้เอง ที่เอื้ออำนวยให้ความปรารถนาของนักเรียนทุกคน ฉายประกายออกมาได้อย่างเป็นธรรมชาติ

นักเรียน : สวัสดิ์ค๊ะ/ ครับ คุณครูกานต์

ครูกานต์ : สวัสดิ์ค๊ะ เด็กๆ ทุกคน (ลากเสียงยาว) ทำไมเด็กๆ ชอบสวัสดิ์แบบซ้ำๆ “สวัสดิ์ค๊ะคุณครูกานต์” (เสียงครูพูดเร็วๆ กระฉับกระเฉง) น้ำเสียงให้มันสดใส ครึกครื้นหน่อย เราจะไม่ลากเสียงยาวนะคะ... เราจะพูดสวัสดิ์ค๊ะครูกานต์ ที่แสดงถึงความพร้อม พร้อมเรียนคะ ครึกครื้น ฮึกเหิม โอเคนะ

วันนี้ครูกานต์เตรียมเกมมาให้เด็กๆ เล่นอีกแล้ว ซึ่งเกมนี้น่ารักมาก เพราะครูกานต์จะพาเด็กๆ ไปเที่ยวด้วย... อลันว่าอย่างไรจ๊ะ

อลัน : ทำไมกว่าจะได้ฟังเรื่อง พระเจ้าฟ้ารั่ว จะต้องมีส่วนด้านตลอดเลยครับ

The screenshot shows a Zoom meeting interface. The main window displays a presentation slide with the following text:

- เตรียมอุปกรณ์การเรียนให้เรียบร้อย
- วันพุธ ที่ ๗ กรกฎาคม พ.ศ.๒๕๖๔
- ๑. สมุดภูมิปัญญาภาษาไทย
- ๒. เครื่องเขียน เช่น ดินสอ ยางลบ ไม้บรรทัด
- ๓. ชิดเส้นกันหน้า เขียนวันที่พร้อมขีดเส้นใต้ให้เรียบร้อย

On the right side of the Zoom window, there are several video thumbnails of participants. One participant is waving their hand. The Zoom control bar at the bottom shows icons for mute, video, chat, and other functions.

ครูกานต์ : ชีวิตคนเราเป็นแบบนี้แหละอลัน การที่เราอยากได้อะไร มันไม่ได้ได้มาโดยง่าย
จริงไหมโอริว เราต้องฝ่าฟันอุปสรรคต่างๆ ก่อน ถึงจะได้สิ่งนั้นที่เราอยากได้
เจย์่า : เหมือนหนูเลย คือหนูอยากกินไอติม แล้วหนูต้องวิ่งแข่งให้ชนะพ่อก่อน
แล้ววันนั้นหนูชนะ เมื่อวานพ่อพาไปซื้อไอติมเลย
ครูกานต์ : นี่ไง เราจะได้เห็นคุณค่า พ่อเจย์่ากินไอติม รู้สึกอย่างไรคะ
เจย์่า : รู้สึกภูมิใจ ไม่เสียแรง
ครูกานต์ : แล้วมันอร่อยมากขึ้นกว่าเดิมไหม ไอติม
เจย์่า : อร่อยกว่าเดิม เพราะว่าเราทำ ไม่ได้ขอแล้วซื้อให้เลย แต่เราได้ผ่านด่าน
อะไรก่อน แล้ววันนั้นหนูวิ่งแข่งคือต้องเร็วด้วย เพราะว่าพ่อเป็นนักกีฬา
แล้วต้องวิ่งสปีด ๕๐๐ - ๖๐๐ เมตรเลย ฝืนมากเลย
ครูกานต์ : โอเค ยอดเยี่ยมมากเลย ชอบคุณเด็กๆ สำหรับการแลกเปลี่ยนเมื่อทีนี้
ว่ากว่าที่เราจะได้บางสิ่งบางอย่างมา มันต้องผ่านอุปสรรคอะไรมากมาย

ที่นี้เรื่องราวของพระเจ้าฟาร์วี่ในตอนที่แล้ว ก็ได้แผ่ขยายอาณาเขตกว้างใหญ่ไพศาล
ได้สำเร็จ รวมทั้งได้ลูกสาวของเจ้าเมืองกำมะลานีมาเคียงคู่ด้วย

เมื่อวานเกร็ดความรู้ของเราเป็นเรื่องของอักษร ๓ หมู่ ซึ่งมีหมู่หนึ่งที่บ่งบอกว่า
“ฉันมีคู่ นะ” วันนี้เด็กๆ จะต้องหาคู่ให้เจอ เพื่อที่ว่าจะได้ไปพบกับเรื่องราวที่มันเข้มข้น
มากขึ้น คาบเมื่อวานครูกานต์บอกว่าเรื่องราวมีความเกี่ยวข้องกับเลข ๕ ไข่มุข
แล้วเด็กๆ ก็บอกว่ามันคืออักษรกลางแน่นอนเพราะมันผันได้ห้าเสียง แต่ในวันนี้คะ
หนึ่งในอักษรสามหมู่ก็เช่นกัน แต่หมู่ที่มีความบ่งบอกว่ามีคู่... ดูซิว่าเด็กๆ จะรู้ใหม่ว่า
หมู่นั้นคือหมู่อะไร

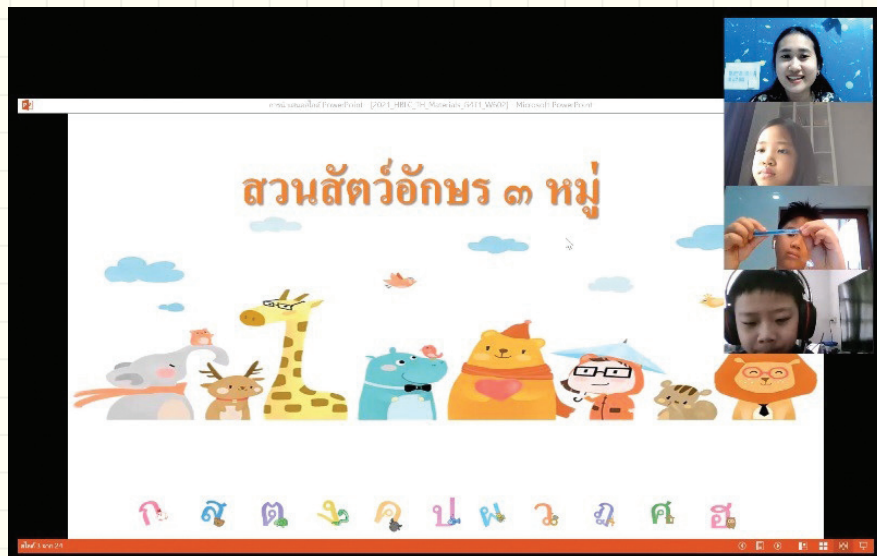
กอซอง : อักษรต่ำคู่คะ

ครูกานต์ : (นะโมยกมือ) นะโมละ

นะโม : อักษรสูงครับ เพราะว่าอักษรสูงมีคู่กับต่ำคู่ เพราะว่าอักษรต่ำเดี่ยวเป็น
อักษรต่ำแต่ก็ยังไม่คู่ครับ

ครูกานต์ : ชอบคุณกอซองกับนะโมมากๆ เลย ยังไม่บอกหรือว่าถูกหรือผิดนะ
เดี่ยวเราไปดูกันดีกว่า

วันนี้ครูกานต์จะพาเด็กๆ ไปเที่ยวสวนสัตว์กัน แต่สวนสัตว์ของครูกานต์พิเศษกว่าที่อื่น มันคือสวนสัตว์อักษร ๓ หมู่ นั่นเอง ในสวนสัตว์นี้เด็กๆ จะต้องใช้สายตาในการสังเกต อักษรสามหมู่ นะ สังเกตอักษร ๓ หมู่เท่านั้น โอเคไหม เพราะว่าครั้งก่อนเด็กๆ ได้รู้จักกับ อักษรกลางไปแล้ว เดียวมาดูกันว่าสวนสัตว์อักษร ๓ หมู่ที่มันมีเพิ่มเติมขึ้นมาอีก มีอะไรบ้าง

เด็กๆ ต้องดูใจหย้ดึๆ นะ ถ้าพร้อมแล้วขอรี้แอ็กชันรูปหัวใจคะ

ขอรี้แอ็กชันรูปหัวใจรั้วๆ ขอบคุณลิน อลัน โอ้โห... เพียบเลย ครูกานต์แทบพูดไม่หมดนะ เข้าไปกันเลยคะ สวนสัตว์อักษร ๓ หมู่

ครูกานต์ : ข้อแรก ถามว่าสัตว์ชนิดไหนอยู่ในหมู่อักษรกลางคะ โอ้โห... กอของยกมือ ได้อย่างรวดเร็ว

กอของ : คำว่าวางคะ

ครูกานต์ : เพราะอะไรคะ

กอซอง : เพราะว่าเราจะดูว่าตัวข้างหน้าคืออะไรคะ จะรู้ว่าเป็นอักษรไหนต้องดูตัวข้างหน้า ไม่ใช่ตัวสะกด และตัวข้างหน้าคือ ก ไก่ คืออยู่ในอักษรกลางคะ

ครูกานต์ : น้ำหวานคะ

น้ำหวาน : หนูคิดว่าเป็นกวางเหมือนกันคะ เพราะว่า ก ไก่ เป็นตัวอักษรกลางที่อยู่ในอักษรกลางคะ แล้วก็เราดูจากตัวหน้า และส่วนตัวสะกดมันเป็นตัวสะกดออกเสียงเฉยๆ แต่ตัวหน้ามันเป็นตัว...

ครูกานต์ : เป็นตัวอะไรเอ่ย เขาเรียกว่าอะไร พยัญชนะต้นใช่ไหม

น้ำหวาน : คะ ส่วนตัวหลังมันเป็นตัวสะกดเฉยๆ มันไม่ใช่เป็นตัวอักษรอะไรอย่างนี้คะ

ครูกานต์ : โอเค ขอคุณน้ำหวานคะ แล้วก็ลินจ๊ะ

ลิน : หนูก็คิดว่ากวางคะ เพราะว่าเราจะดูที่ตัวพยัญชนะต้นว่าอยู่ในอักษรกลางหรือเปล่าแล้ว ก ไก่ ก็อยู่ในอักษรกลาง หนูเลยตอบว่าอักษรกลางคะ

ครูกานต์ : โอเคคะ อย่างนั้นเรามาดูกันดีกว่าว่าใช้กวางอย่างไรที่เพื่อนพูดหรือเปล่า ใครคิดว่ากวางเหมือนกันสามารถส่งรีแอ็กชันมาได้เลยนะ ไปดูกันคะ ถูกต้องคะ กวางอยู่ในหมู่อักษรกลางนั่นเอง

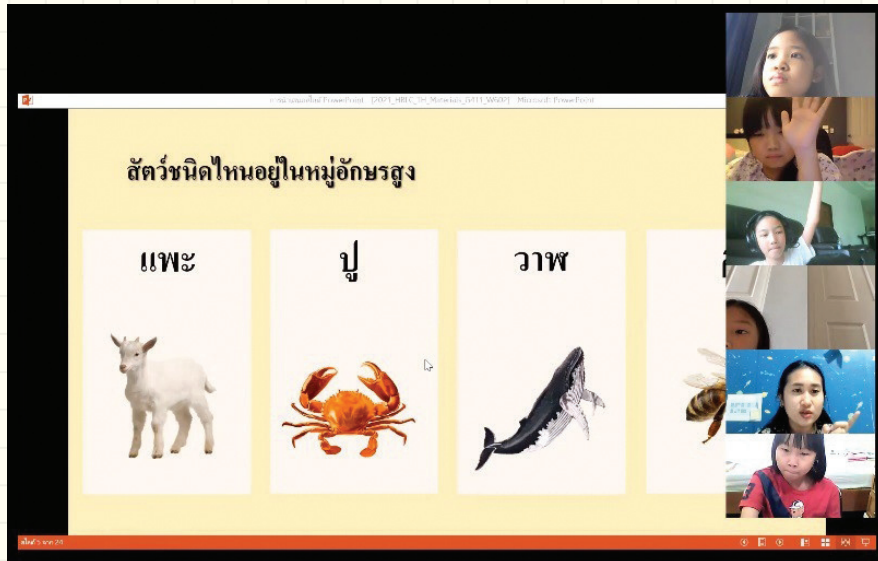
สัตว์ชนิดไหนอยู่ในหมู่อักษรกลาง

ช้าง เสือ กวาง วัว

✓

ข้อต่อไปเลยคะ สัตว์ชนิดไหนอยู่ในหมู่อักษรสูง เรียวคุง

เรียวคุง : ผีเสื้อครับ เพราะว่า "ผีฝากถุงข้าวสารให้ฉัน" ครับ คำว่า ผี คือ ผ ผี๋ ครับ

ครูกานต์ : โอ้โห... โอเค เมื่อก็มีใครยกมืออีก ใครนะ เจนน่าคะ

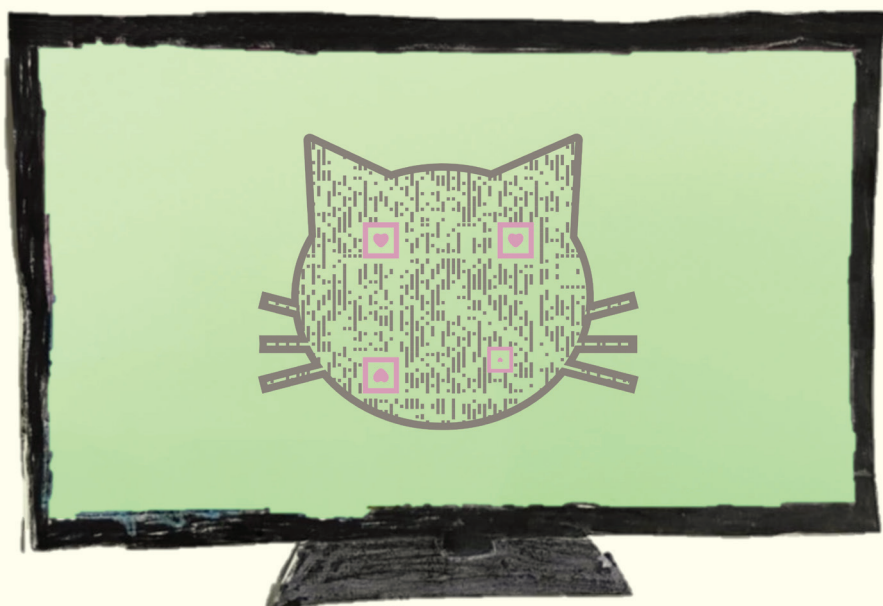
เจนน่า : เหมือนเรียวกุ้งคะ เพราะว่า ผ ผึ้ง เป็นอักษรสูง

ครูกานต์ : ใครตอบเหมือนเรียวกุ้งส่งรีแอกชันมาได้เลยนะ ส่งรีแอกชันมาได้เลย
ข้อเมื่อกี้ใครที่ตอบกว้างถูก เขียนดาวให้ตัวเองด้วยคนละหนึ่งดวง ทางที่ดี
เด็กๆ เขียนคำตอบลงในสมุดตัวเองได้เลย น้ำหวานจะ

น้ำหวาน : อักษรสูง ผ ผึ้ง ค่ะ เพราะว่ามันออกเสียงสูงอยู่แล้ว เราก็สามารถดู (จากเสียง)
ได้เลย เพราะว่า ผึ้ง จะเป็นเสียงสูงเลยคะ

ครูกานต์ : เยี่ยมค่ะ อย่างนั้นเรามาดูกันดีกว่าว่าใช่ผึ้งหรือเปล่า ถูกต้องคะ ใครตอบ
ว่าผึ้งรับไปอีกคนละหนึ่งดวงเลยคะ

ภารกิจของนักเรียนห้อง ๔/๑ ในการฝึกฝนหลักภาษาเรื่องอักษร ๓ หมู่ ซึ่งเป็น
เรื่องที่ยุ่งยากและซับซ้อนยังคงดำเนินต่อไปอย่างสนุกสนานจนกระทั่งครบ ๘๐ นาทีเต็ม
พวกเขาได้เก็บเกี่ยวความรู้และฝึกปรือเรื่องการผันอักษรสูง ร่วมกับอักษรต่ำคู่ ที่ช่วยให้
สามารถผันเสียงได้ครบ ๕ เสียง แล้วคำว่า คา ข่า ข้ำ/ คำ คำ ขา ก็ได้กลายมาเป็น
บทส่งท้ายของไวยากรณ์ที่นำพาเข้าสู่วรรณกรรมเรื่องราชาธิราช ตอน ตีงชิงอำนาจ
ที่ทุกคนเฝ้ารอ

สวนสัตว์อักษร ๓ หมู่

คุณครูกานต์ - บัณฑิต บัญญัติ

